

Міністерство освіти і науки України
Інститут педагогіки НАПН України
Інститут філософії НАН України
Інститут історії України НАН України
Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Програма
III Всеукраїнської наукової конференції
«СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ
НАУКИ
ТА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ»
(присвяченої 100-річчю Дніпровського національного
університету ім. Олеся Гончара)

25-26 травня 2018 р.

Дніпро
2018

вона фіксується в характері стосунків всередині еліти, між її структурними елементами та політичними лідерами [2, с.155]

Основною проблемою української політики є те, що не відбувається визнання політичної толерантності як засобу стримування своїх негативних висловлювань, оцінок та емоцій, які виникають під час обговорення того чи іншого законопроекту. Прямі звинувачування між політичними опонентами, частіше лідерами політичних партій та фракцій, часто мають характер некомпетентності і не відповідають дійсності. Саме вони можуть запламувати гідність політика в очах електорату та значно знизити його впливовість та рейтинг.

За допомогою політичної толерантності суб'єкти української політичної системи можуть артикулювати та втілювати в політичні програми не схожі за своїм характером, суперечливі групові інтереси, уникаючи при цьому деструктивних, руйнівних наслідків та конфліктних зіткнень і орієнтувати способи розв'язання політичної проблеми виключно у формат всебічного, зацікавленого обговорення з наступною домовленістю [2].

Політична толерантність повинна стати невід'ємним компонентом та принципом діяльності українських партійних лідерів та партій, бо її принципи передбачають сприйняття і взаємне визнання один одного.

Для того, щоб уникнути конфліктного характеру між українськими партійними лідерами, соціальна структура суспільства не повинна бути пронизана полярними протиріччями. Соціальні групи повинні орієнтуватися на єдину систему цінностей та ідеалів і партійна система України та відносини між її лідерами стануть більш м'якими та відповідатимуть толерантним формам міжпартійних і партійно-державних відносин.

Список використаних джерел

1. Шрьодер П. Лібералізм. Принципи і цінності лібералізму та їхній вплив на політичні цілі. К., 2014. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://fnst.org/sites/default/files/uploads/2016/08/09/liberalismusfinal.pdf>. 2. Морарь М.В. Толерантність як принцип політичної діяльності партійних лідерів // Грані. - 2014. - №5. - С.152-157.

Т. О. Костюк, О. С. Виговська, І. М. Маньковська

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

З початку Болонського процесу, який став уособленням європейської інтеграції у вищій освіті, минуло два десятиліття. Протягом цього часу у деяких країнах болонські реформи були успішно реалізовані, розвинуті та удосконалені, в інших же виникли проблеми з імплементацією, з подоланням інституційних та законодавчих перепон. Наразі виникла нагальна потреба розробки та впровадження нового механізму реформування освіти, хоча завдання різні: деяким країнам варто внести невеликі зміни в систему вищої освіти, а іншим – створити новий амбіційний план модернізації вітчизняної вищої освіти.

Інтернаціоналізація вищої освіти як процес реалізації політики зближення університетів та їх активної участі у освітньому, суспільному-політичному житті на європейському континенті, а також інструмент експорту/ імпорту національних освітніх стандартів по всьому світу також набуває дедалі більшої актуальності і популярності. Основними напрямками, за якими розвивається сучасна міжнародна компонента вищої освіти – це, по-перше, об'єднання науково-педагогічних зусиль і ресурсів, а по-друге, академічна мобільність і програми подвійних дипломів. Такі програми стали поштовхом до активізації вивчення іноземних мов і культур,

зближення навчальних програм і дипломів, академічна мобільність студентів і викладачів. Дедалі частіше особисті академічні подорожі та контакти доповнюються або замінюються віртуальною мобільністю - контактами за допомогою ІКТ, які дозволяють зробити міжнародне співробітництво університетів більш інформативним і інтенсивним.

Проте на практиці в Україні і інтернаціоналізація в освіті, і впровадження європейських освітніх стандартів в рамках Болонського процесу ще й досі в процесі становлення, хоча визнані і законодавчо закріплені на найвищому рівні. Так, наприклад, в Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579, йдеться, що «цілі, завдання та загальні правила забезпечення і реалізації права на академічну мобільність повинні відповідати основним принципам Спільної декларації міністрів освіти Європи «Європейський простір у сфері вищої освіти», вчиненої у м. Болоньї 19 червня 1999 р. (Болонська декларація). Окрім посилання на Болонську декларацію цей документ містить регулювання щодо процесу визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти та перезарахування відповідних кредитів на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи. Зокрема, зазначається, що «заклад вищої освіти (наукова установа), який направляє, повинен повністю визнати узгоджену кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС), перезарахувати їх в освітню програму здобувача вищої освіти та використовувати їх для виконання кваліфікаційних вимог» [1]. Тим не менше, на практиці студенти, які скористались своїм правом на академічну мобільність, стикаються з рядом проблем. Так, покажемо є вивчення проблем і потреб студентів під час підготовки та здійснення академічної мобільності, проведене Київським університетом ім. Бориса Грінченка (КУБГ), що є одним із найактивніших інтернаціональних ВНЗ України. В його базі даних інформація про понад 150 студентів, які вже скористались своїм правом долучитися до світового тренду інтернаціоналізації вищої освіти з 2014р. В результаті вищезгаданого дослідження серед студентів КУБГ, яке проводилось співробітниками науково-дослідної лабораторії інтернаціоналізації вищої освіти цього ВНЗ, встановлено, що до 90 % студентів мають найбільше проблем саме по поверненні до навчального процесу в Україні при перезарахуванні результатів навчання закордоном у ВНЗ-партнерах! На другому місці проблеми, що виникали під час оформлення документів і мовні труднощі (близько 10%). Загалом, звичайно, більшість студентів позитивно сприймають такий академічний досвід, готові повторно брати участь в подібних програмах і активно застосовувати здобуті навички на практиці (92%) [2].

Подібна ситуація спостерігається у багатьох країнах, що переживають трансформаційний період. Логіка спостереження доводить, що механізм реалізації міжнародної складової вищої освіти варто змінювати. В Європі це виражається у рішенні міністрів освіти і науки модернізувати і актуалізувати Болонський процес на зустрічі в Парижі 23-25 травня поточного року. Окремі ж країни, і Україна в т.ч., повинні законодавчо нормувати, а потім постійно моніторити, щоб автономізація ВНЗ відповідала пріоритетам держави в галузі вищої освіти і не порушувала прав студентів на академічну мобільність.

Список використаних джерел

1. Постанова Кабінету Міністрів України про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність / Сайт Кабінету Міністрів України // [електронний ресурс] : Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/248409199>. 2. Дослідження за результатами міжнародної мобільності // Університет ім.Б.Грінченка // [електронний ресурс]: Режим доступу: https://docs.google.com/forms/d/1va1mUgVn2ENPfrhzSbTpmLmUwiyuITmR_fy6WZjAxOa/edit#responses.